

**Skupina poslank in poslancev
Državnega zbora Republike Slovenije
(v nadaljevanju "poslanci")**

Ljubljana, 21. december 2018

**Državni zbor Republike Slovenije
mag. Dejan Židan, predsednik**

**PREDLOG OBTOŽBE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
PRED USTAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE ZARADI KRŠITEV
USTAVE IN HUJŠIH KRŠITEV ZAKONA**

Podpisani poslanci Državnega zbora Republike Slovenije na podlagi 119. člena Ustave Republike Slovenije v povezavi s 109. členom Ustave Republike Slovenije in 192. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije predlagamo, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme naslednji sklep:

Državni zbor Republike Slovenije predlaga Ustavnemu sodišču Republike Slovenije, da ugotovi, da je Marjan Šarec, predsednik Vlade Republike Slovenije:

kršil 2., 3., 14., 15., 25., 57. in 153. člen Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/2013, 47/2013, 75/16)

v zvezi s 14. členom Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) ter 2., 3. in 7. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16).

in

na podlagi 119. člena Ustave Republike Slovenije ter drugega odstavka 65. člena v zvezi s 66. členom Zakona o Ustavnem sodišču Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12) odloči, da predsedniku Vlade Republike Slovenije Marjanu Šarcu preneha funkcija predsednika vlade.

V skladu s 3. odstavkom 191. člena Poslovnika državnega zbora predlagamo poslanca Tomaža Lisca za pooblaščenega predstavnika, ki bo zastopal obtožbo pred Ustavnim sodiščem RS.

V skladu z deseto alinejo 3. odstavka 115. člena Poslovnika Državnega zbora bo kot predstavnik predlagatelja pri delu državnega zbora in delovnih teles sodeloval poslanec Tomaž Lisec.

OBRAZLOŽITEV:

I. Dejansko stanje v zvezi s primeri diskriminacij oziroma nespoštovanjem odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije

Po izvolitvi za predsednika Vlade Republike Slovenije dne 17. avgusta 2018 je Marjan Šarec prisegel: »da bo spoštoval ustavni red, da bo ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.«

Med programskimi vizijami in izhodišči v koalicijskem sporazumu koalicijskega šestorčka, ki ga formalno vodi Marjan Šarec, je opredeljeno, da bo delovanje tako koalicije kot vlade temeljilo med drugim na: doslednem spoštovanju načel pravne države s poudarkom na resnični enakosti pred zakonom, ki ni odvisno od politične, ekonomske ali drugih oblik družbene moči posameznika, spoštovanju pravic vsakega posameznika na eni in prevzemanju dolžnosti ter odgovornosti na drugi strani – uravnoteženje med pravicami in dolžnostmi mora postati vodilo naše družbe, prevzemanje odgovornosti za odločitve pa mora postati visoko cenjen moralni standard.

Vlada Republike Slovenije, ki jo vodi Marjan Šarec, je na svoji 9. redni seji dne 22.11.2018, sprejela Mnenje o Predlogu zakona o spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja EVA 2018-1211-0211, številka 00702-127/2018/10 z dne 22.11.2018, kjer je na koncu navedeno: »Vlada se zaveda, da je potrebno odločitve Ustavnega sodišča spoštovati in pri tem upoštevati tudi vrstni red njihovega nastanka. Iz zgoraj navedenih razlogov pa je razvidno, da je delno urejanje problematike financiranja zasebnih šol neprimerno zato Vlada predlogu zakona nasprotuje.« Ob tem velja dodati, da predlog Zakona o spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja z dne 22.10.2018, EPA 0211-VIII, v celoti odpravlja neustavnost, ki jo je ugotovilo Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi številka U-I-269/12-24 z dne 4.12.2014, ki zahteva razveljavitev protiustavnosti z diskriminatornim financiranjem zasebnih osnovnih šol, ki izvajajo javnoveljavne programe za šoloobvezne otroke. Navedena sprememba Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja omogoča nediskriminatorno financiranje teh šol. Torej, odpravlja problem v celoti, pri čemer je vladna navedba neresnična.

Sedanja predsednica Ustavnega sodišča Republike Slovenije je ob predstavitvi zadnjega poročila o delu Ustavnega sodišča Republike Slovenije dejala, da »Treba je posebej opozoriti na neodzivnost zakonodajalca v zvezi s tistimi odločitvami iz preteklih let, glede katerih bi se ta že zdavnaj moral odzvati in odpraviti ugotovljene protiustavnosti. Še nekaj več se jih je nabralo kot leto pred tem. Vse dokler se zakonodajalec (ali drug normodajalec) ne odzove na ugotovljeno protiustavnost, grobo krši načela pravne države in ločitve oblasti.«

V poročilu Ustavnega sodišča Republike Slovenije za leto 2017 (stran 16) pa je zapisano:

»Leta 2016 sta potekla roka za odpravo protiustavnosti, ki sta bili ugotovljeni v dveh odločbah Ustavnega sodišča, na kateri se zakonodajalec še ni odzval. V odločbi št. U-I-269/12 z dne 4. 12. 2014 (Uradni list RS, št. 2/15) je Ustavno sodišče ugotovilo, da je ureditev financiranja zasebnih osnovnih šol, določena z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, v neskladju z drugim odstavkom 57. člena Ustave, ki učencem zagotavlja pravico do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja na javni ali na zasebni šoli. V odločbi št. U-I-227/14, Up-790/14 z dne 4. 6. 2015 (Uradni list RS, št. 42/15) je Ustavno sodišče ugotovilo protiustavnost Zakona o poslancih, ker zoper odločitve o prenehanju poslanskega mandata ne zagotavlja učinkovitega sodnega varstva.«

Ob tem velja poudariti, da četudi je Ustavno sodišče Republike Slovenije o odločbi določilo način izvršitve, to še ne pomeni, da sta ugasnili pristojnost in dolžnost zakonodajalca, da sprejme ustrezno zakonsko ureditev.

Ob tem velja dodati, da je Svet Evrope v dokumentu št. 13010 z dne 4. septembra 2012, vezano na resolucijo 1904, navedel, da morajo Svet Evrope in države članice zagotoviti izobraževalni sistem, ki zagotavlja enake možnosti in visoko kakovostno izobraževanje za vse učence, da posredujejo tako znanje in vrednote, ki razvijajo spodbujanje temeljnih pravic in demokratičnega državljanstva. Prav tako morajo zagotoviti temeljno pravico do svobode izbire v izobraževanju, v skladu z 2. členom Dodatnega protokola k Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Ta pravica, ki je tesno povezana s pravicami do izobraževanja in svobode vesti, pomeni obveznost države, da spoštuje pravico starše, da zagotovijo vzgojo in izobraževanje v skladu z njihovim lastnim verskim in filozofskim prepričanjem. Zato je Odbor za kulturo, znanost, šolstvo in medije pri Svetu Evrope poudaril potrebo, da se podpira načelo nevtralnosti države in pluralizma v nacionalnem izobraževalnem sistemu ter zagotavljanje preživetja in kakovosti omrežja javnih šol. Prav tako je pozval države članice, da jasno prepoznajo zakonsko pravico do ustanavljanja zasebnih šol in možnost, da so te šole del nacionalnega izobraževalnega sistema ter da za njih veljajo objektivni in nediskriminatorni pogoji. V tem okviru naj bi bili učenci, ki obiskujejo zasebne šole, in njihove družine deležni enakih finančnih koristi, ki so na voljo učencem javnih šol in njihovih družin. Financiranje zasebnih šol, ki so del nacionalnega izobraževalnega sistema pa naj bi veljalo pod nediskriminatornimi pogoji.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je z Odločbo odločilo, da je potrebno sporno neustavnost odpraviti v roku enega leta od objave Odločbe v Uradnem listu RS, to je do 9. 1. 2016. Dejstvo je, da starši šoloobveznih otrok že od leta 1996 neupravičeno plačujejo šolnino za svoje otroke, zato bi bilo potrebno ugotovljeno neustavnost na področju, ki se navezuje na izvajanje in varovanje ustavne pravice do izobraževanja in šolanja v delu, ki se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja odpraviti v roku, ki ga je določilo Ustavno sodišče Republike Slovenije.

Ob tem ne moremo zaobiti dejstva, da se je tega, da je potrebno odpraviti z odločbo ugotovljene neustavnosti pri izvajanju javno veljavnih programov v roku enega leta po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, zavedal oziroma bi se moral zavedati tudi nekdanji predsednik vlade dr. Miro Cerar, ki je član tudi

sedanje Vlade Republike Slovenije, ki jo vodi Marjan Šarec njen član, kot minister za zunanje, ki se je na obisku v Zavodu sv. Stanislava dne 19. aprila 2016 dotaknil Odločbe in pri tem obljubil izenačitev financiranja javnih in zasebnih osnovnih šol. Dejal je: »Kot pravnik in predsednik vlade sem nesrečen, ker zamujamo z izvršitvijo ustavne odločbe. Prizadevam si, da bi jo čim prej izvršili.«

Na dejstvo, da je odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije še vedno neizvršena, je opozorila tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora RS, ki je pri obravnavi novele ZOFVI (EPA 1176-VII z dne 18.4.2016) v drugi obravnavi na 17. seji Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino dne 1. 6. 2016 dejala: »... V zvezi s tem predlogom zakona najprej opozarjamo na odločbo Ustavnega sodišča U-I-269/12 z dne 4. 12. 2014. V tej odločbi je Ustavno sodišče ugotovilo neskladje prvega stavka drugega odstavka 86. člena ZOFVI v delu, ki se nanaša na javnoveljavne programe osnovnošolskega izobraževanja in določilo enoletni rok za uskladitev. Ta rok je že potekel in sicer 9. januarja 2016. Poudarjamo, da mora Državni zbor kot zakonodajalec to odločbo čim prej realizirati, saj v nasprotnem primeru, tak je že večkrat poudarilo Ustavno sodišče, krši načelo pravne države in načelo delitve oblasti. Odločbe ustavnega sodišča so obvezne, zavezujoče, Državni zbor jih mora pravočasno izvršiti. ...«

Tako predsednik Vlade Republike Slovenije, ki je skladno s prvim odstavkom 14. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije pristojen med drugim za vodenje in usmerjanje dela vlade, za skrb za enotnost politične in upravne usmeritve vlade, še vedno vztraja pri diskriminaciji šoloobveznih otrok, ki obiskujejo obveznih javno veljavni program osnovnošolskega izobraževanja na zasebnih osnovnih šolah, ustvarjanju neenakosti ter kršitvi Ustave Republike Slovenije in nespoštovanju odločbe Ustavnega sodišča.

II. Nezakonito in neustavno (ne)delovanje oziroma opustitev dolžnega ravnanja predsednika Vlade Republike Slovenije Marjana Šarca

Predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec je na soočenju kandidatov za predsednika Republike Slovenije na TV Slovenija dne 9.11.2017 glede financiranja zasebnih šol povedal, da je treba vse sodbe spoštovati, in če je ustavno sodišče reklo, da moramo to uresničiti, moramo uresničiti, če hočemo dati signal, da spoštujemo sodišča.

Vlada Republike Slovenije, ki jo vodi Marjan Šarec, pa je na 9. redni seji, ki je potekala dne 22.11.2018, sprejela Mnenje o Predlogu zakona o spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja EVA 2018-1211-0211, številka 00702-127/2018/10 z dne 22.11.2018, v katerem je izrazila nasprotovanje predlogu novele Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja skupine poslank in poslancev iz vrst Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ki je sledila odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije U-I-269/12-24 z dne 4.12.2014 in njeni uresnitvi oziroma odpravi neustavnosti, ki jo je ugotovilo v svoji odločbi. Vlada Republike Slovenije, ki jo vodi predsednik Marjan Šarec, je v omenjenem mnenju navedla: »Vlada se zaveda, da je potrebno odločitve Ustavnega sodišča spoštovati in pri tem upoštevati tudi vrstni red njihovega nastanka. Iz zgoraj navedenih razlogov pa je razvidno, da

je delno urejanje problematike financiranja zasebnih šol neprimerno zato Vlada predlogu zakona nasprotuje.«

Iz izjav predsednika Vlade Republike Slovenije Marjana Šarca, ki jih je podal na soočenju dveh kandidatov za predsednika Republike Slovenije na TV Slovenija dne 9.11.2017 glede financiranja zasebnih šol, ko je povedal, da je treba vse sodbe spoštovati, in če je ustavno sodišče reklo, da moramo to uresničiti, moramo uresničiti, če hočemo dati signal, da spoštujemo sodišča, je razvidno, da se je zavedal neustavnega položaja na področju financiranja javno veljavnih programov osnovnošolskega izobraževanja in dejstva, da je določen enoletni rok za uskladitev.

Glede na navedbo v koalicijskem sporazumu, in sicer v delu med programskimi vizijami in izhodišči, da bo delovanje tako koalicije kot vlade temeljilo med drugim na doslednem spoštovanju načel pravne države s poudarkom na resnični enakosti pred zakonom, ki ni odvisno od politične, ekonomske ali drugih oblik družbene moči posameznika, spoštovanju pravic vsakega posameznika na eni in prevzemanju dolžnosti ter odgovornosti na drugi strani – uravnoteženje med pravicami in dolžnostmi mora postati vodilo naše družbe, prevzemanje odgovornosti za odločitve pa mora postati visoko cenjen moralni standard, in izjavo, ki jo je predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec podal na soočenju na TV Slovenija novembra 2017, da je potrebno vse sodbe spoštovati, in če je ustavno sodišče reklo, da moramo to uresničiti, moramo uresničiti, če hočemo dati signal, da spoštujemo sodišča, in še posebej iz prisege, ki jo je Marjan Šarec podal ob izvolitvi za predsednika vlade, izhaja, da se zaveda pomena spoštovanja Ustave Republike Slovenije in odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Zato bi v okviru svojega dolžnega ravnanja moral storiti vse potrebno, da bi omenjeno dosledno spoštoval.

S svojim ravnanjem in opustitvijo dolžnega ravnanja kot predsednik Vlade Republike Slovenije, ko bi moral ministrom v okviru svojih pristojnosti naložiti zagotavljanje spoštovanje Ustave Republike Slovenije in odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije, namesto, da še zmeraj dopušča vztrajanje pri neenakosti pred zakonom, diskriminacijo, kršitev načel pravne države in delitve oblasti, je podana odgovornost pri izvrševanju funkcije, ki ima za posledico poleg povzročitve nepopravljive škode zaradi omenjenih kršitev tudi izgubljeno zaupanje v institucije pravne in socialne države. S tem je tudi storil dejanje, ki ima vse znake kaznivnega dejanja po 258. členu Kazenskega zakonika (KZ-1), nevestnega dela v službi.

III. Navedba kršitev 2., 3., 14., 15., 25., 57. in 153. člena Ustave RS in 14. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije

V skladu s 119. členom Ustave RS lahko Državni zbor Republike Slovenije pred Ustavnim sodiščem RS predsednika Vlade RS ali ministre obtoži kršitve Ustave RS in zakonov, če gre za kršitve storjene pri opravljanju njihovih funkcij. Za obtožbo se smiselno uporabljajo določila 109. člena Ustave Republike Slovenije, pri tem, da niso potrebne hujše kršitve zakonov, temveč zgolj katerekoli kršitve zakonov.

Iz dejstev navedenih v I. in II. točki predloga za ustavno obtožbo izhaja, da je predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec s svojim ravnanje oziroma

opustitvijo dolžnega ravnanja odgovoren za nadaljevanje neustavnega delovanja, ki je posledica neizvršitve odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-269/12-24, s čimer so kršene določbe 1. člena, 2. člena, 3. člena, drugega odstavka 14. člena, 15. člena, 22. člena., 35. člena, 41. člena, prvega odstavka 54. člena in drugega odstavka 57. člena Ustave RS. Kršitev se je zgodila z opustitvijo dolžnega ravnanja, ker kot predsednik vlade ni pristojnemu ministru naložil, da bi mnenje Vlade Republike Slovenije upoštevalo in sledilo omenjeni odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, s čimer bi se odpravilo neustavno stanje, neenakost pred zakonom, diskriminacijo ter nepopravljivo škodo na področju izvajanja javno veljavnih programov osnovnošolskega izobraževanja. S tem je kršil načelo pravne države, delitve oblasti - 2. in 3. člen Ustave Republike Slovenije, ki določa, da je Republika Slovenija pravna država in načelo delitve oblasti, 4. odstavek 153. člena Ustave RS, ki določa, da morajo dejanja državnih organov temeljiti na zakonu ali zakonitem predpisu.

Predsednik Vlade RS Marjan Šarec je za svojo opustitev dolžnega ravnanja, da se še nadaljuje neustavno stanje na področju izvajanja javno veljavnih programov osnovnošolskega izobraževanja odgovoren, saj v okviru prvega odstavka 14. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije, ki ureja pristojnosti predsednika vlade ni naložil in zaustavil odpravo takšnega neustavnega položaja.

Takšna opustitev dolžnega ravnanja predsednika Vlade Republike Slovenija Marjana Šarca namreč predstavlja opustitev izvajanja svojih pristojnosti in ima tudi znake kaznivega dejanja nevestnega ravnanja v službi po 257. členu Kazenskega zakonika (KZ-1), saj je kot uradna oseba opustil svoje nadzorstvo ali kako drugače očitno nevestno ravnal v službi, čeprav je predvideval ali bi moral in mogel predvidevati, da lahko nastane zaradi tega hujša kršitev pravic drugega.

Marjan Šarec je kot predsednik Vlade Republike Slovenije odgovoren za nadaljevanje diskriminacije na področju financiranja obveznih osnovnošolskih vsebin in s tem povzročene nepopravljive posledice na področju izvajanja obveznega osnovnošolskega izobraževanja, s čimer se še pogloblja ustvarjena neenakost pred zakonom zaradi kršitve 57. člena Ustave Republike Slovenije. S tem še dodatno izkazuje brezbrizen odnos do pomena načela enakosti in enakega varstva pravic, s posebno škodo do otrok, ki obiskujejo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja. S takšnim ravnanjem je spodkopana Ustava Republike Slovenije, spoštovanje načela pravne države in načele delitve oblasti ter njeni temelji.

»Načelo enakosti ob doslednem spoštovanju načela socialne države zagotavlja enako javno financiranje enakih položajev.« Omenjeno je v svojem odgovoru na pobudo za oceno ustavnosti ZUJF v zadevi U-I-269/12 navedla tudi Vlada RS. Obveznost financiranja osnovnošolskega izobraževanja izhaja iz drugega odstavka 57. člena Ustave RS. To pomeni, da mora država zagotoviti financiranje osnovnih šol – tudi ob spoštovanju načela enakosti (14. člen) in enakega varstva pravic (22. člen) – brez diskriminacije, tj. po enakih merilih tako javnim kot zasebnim osnovnim šolam. Ustava sama v drugem odstavku 57. člena postavlja posebno omejitev pri svobodi osnovnošolskega izobraževanja, kjer odločitev o udeležbi ni prepuščena svobodni izbiri učencev oziroma njihovih staršev, ampak je osnovnošolsko izobraževanje obvezno. Hkrati ista ustavna

določba zavezuje državo, da osnovnošolsko izobraževanje financira iz javnih sredstev. (Komentar Ustave RS, prof dr. Lovro Šturm, 2002, str. 583, 584).

Priložena gradiva – predlogi dokazov:

- Ustava Republike Slovenije – objavljena v Uradnem listu RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/2013, 47/2013, 75/16;
- Zakon o Vladi Republike Slovenije – objavljen v Uradnem listu RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17;
- Zakon o državni upravi – objavljen v Uradnem listu RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16;
- Odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-269/12-24;
- Mnenje Vlade Republike Slovenije št. 00702-127/2018/10 z dne 22.11.2018.

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV

Priloga:

- podpisi poslank in poslancev:

- Danijel Krivec
- Anja Bah Žibert
- Franc Breznik
- Nada Brinovšek
- Zvone Černač
- Boris Doblekar
- mag. Karmen Furman
- Jelka Godec
- mag. Branko Grims
- Eva Irgl
- Janez Janša
- Alenka Jeraj
- mag. Dejan Kaloh
- Franci Kepa
- Jožef Lenart
- Suzana Lep Šimenko
- Tomaž Lisec
- dr. Anže Logar
- Žan Mahnič
- Bojan Podkrajšek
- mag. Marko Pogačnik
- Marijan Pojbič

- Franc Rosec
- mag. Andrej Šircelj
- Jože Tanko
- Zmago Jelinčič Plemeniti
- Jani Ivanuša
- Lidija Ivanuša
- Dušan Šiško